

BREYTINGARTILLÖGUR STJÓRNAR Á SAMÞYKKTUM EFTIRLAUNASJÓÐS FÉLAGS ÍSLENSKRA ATVINNUFLUGMANNA LAGÐAR FRAM FYRIR ÁRSFUND SJÓÐSINS 9. APRÍL 2023 ÁSAMT SKÝRINGUM

Breytingar þær sem hér eru lagðar fram snúa að hinum ýmsu greinum samþykktu sjóðsins.

Í fyrsta kafla er lagt til breytinga á 9. gr. samþykktu sjóðsins. Megininntak breytinga á greininni snúa að iðgjöldum sjóðfélaga, innheimtu þeirra og upplýsingagjöf til sjóðfélaga. Í öðrum kafla er lagt til breytinga á gr. 11.2., 11.7. og 19.2. Megininntak breytinga á greinum þessum snúa að ellilífeyri, n.t.t. frestun töku lífeyris, iðgjöldum sem berast eftir að taka lífeyris hefst og umsóknum um ellilífeyri. Í þriðja kafla er lagt til breytinga á hinum ýmsu greinum samþykktu þessara. Megininntak breytinganna snúa að samræmingu orðalags milli greina og uppfærslu á tilvísunum samþykktanna í rangar réttindatöflur og rangar greinar.

Viðbótartillögur við samþykktirnar eru auðkenndar með **grænu letri og undirstrikun** og sá texti sem lagt er til að verði eytt, er auðkenndur með **rauðu letri og yfirstrikun**.

1. Iðgjöld, innheimta og upplýsingagjöf til sjóðfélaga

Stjórn leggur til eftirfarandi breytinga á 9. gr. samþykktu sjóðsins sem fjalla um iðgjöld til lífeyrissjóðsins, innheimtu þeirra og upplýsingagjöf til sjóðfélaga.

1.1. Breytinga á grein 9.1. (Ráðstöfun iðgjald í séreign)

9.1. Iðgjöld til lífeyrissjóðsins skulu vera samkvæmt kjarasamningum FÍA, nú að lágmarki 20% af launum sjóðfélaga sem tilgreind eru í 2. og 3. ~~tölul.~~ 9. gr. og mynda þau rétt til samtryggingarverndar samkvæmt ákvæðum samþykktu sjóðsins. Sjóðfélaga er heimilt að lækka iðgjald til samtryggingarverndar og verja þannig hluta iðgjaldsins til öflunar lífeyrisréttinda í séreign sbr. lög um lífeyrissjóði, ~~enda sé gerður um það sérstakur skriflegur samningur á milli sjóðfélaga og lífeyrissjóðsins.~~ Ef sjóðfélagi ákveður að ráðstafa hluta iðgjaldsins í séreign getur sjóðfélaginn ekki ákveðið á síðari stigum að ráðstafa engu eða lægra iðgjaldi til séreignarsparnaðar. Lágmarksiðgjald sem greitt er til sjóðsins skal vera 12,4%. Lífeyrissjóðurinn setur og gefur út skilmála um slíkan samning byggða á tryggingafræðilegum forsendum um lágmarkstryggingavernd.

Rökstuðningur:

Stjórn leggur til breytinga á gr. 9.1 samþykktu sjóðsins. Í fyrsta lagi er lagt til að orðalag greinarinnar um tölul. sé samræmt öðrum greinum samþykktanna. Í öðru lagi er lagt til að setning greinarinnar um að gerður sé sérstaklega skriflegur samningur milli sjóðfélaga og lífeyrissjóðsins þegar sjóðfélagi hefur ákveðið að ráðstafa hluta iðgjaldsins til öflunar lífeyrisréttinda í séreign hjá öðrum lífeyrissjóði, verði felld brott. Ástæða þess er að óþarfi er að sjóðfélagi geri samning um slíkt við sjóðinn um slíkt enda tekur sjóðurinn ekki við umræddu iðgjaldi. Nóg er fyrir sjóðfélaga að gera samning við þann sjóð sem

þeir ráðstafa hluta iðgjaldsins til. Í þriðja lagi er lagt til að bætt verði inn í samþykktir sjóðsins sú regla sem áður var að finna í umræddum samningi milli sjóðfélagans og sjóðsins og kveður á um að ákvörðun um ráðstöfun til séreignar sé óafturkræf.

1.2 Breyting á grein 9.9 (upplýsingagjöf til sjóðfélaga)

9.9 Sjóðurinn skal senda sjóðfélögum yfirlit yfir iðgjaldagreiðslur eigi sjaldnar en á hálfis árs fresti. Yfirlitinu skal fylgja áskorun til sjóðfélaga að gera án tafar athugasemdir, ef vanhöld koma í ljós á iðgjaldaskilum. Hafi athugasemdir frá sjóðfélaga, staðfestar með launaseðlum, ekki borist sjóðnum innan 60 daga frá dagsetningu yfirlits og sjóðnum ekki verið kunnugt um iðgjaldakröfuna, er sjóðurinn einungis ábyrgur fyrir réttindum á grundvelli iðgjalda þessara að því marki sem þau fást greidd. Samhliða yfirliti þessu skal eigi sjaldnar en einu sinni á ári senda upplýsingar um áunninn og væntanlegan lífeyrisrétt sjóðfélaga, rekstur og fjárhagsstöðu sjóðsins og breytingar á samþykktum. Sömu upplýsingar skal senda þeim sjóðfélögum sem náð hafa ellilífeyrisaldri. Jafnframt skal lífeyrissjóðurinn veita nýjum sjóðfélögum upplýsingar um helstu réttindi sem ávinnast við greiðslu iðgjalda ásamt upplýsingum um skipulag og stefnu sjóðsins. Lífeyrissjóðnum er heimilt að skila yfirlitum og upplýsingum skv. þessari grein með rafrænum hætti þar sem rafrænnar auðkenningar sjóðfélaga er krafist, en við rafræna birtingu upplýsinga sem teljast almenns eðlis þarf þó ekki að krefjast rafrænnar auðkenningar sjóðfélaga. Slíkar upplýsingar verða almennt að finna á heimasíðu sjóðsins. Sjóðfélaga er þó ávallt frjálst að óska eftir því að fá ofangreind gögn og upplýsingar á pappírformi sér að kostnaðarlausu.

Rökstuðningur:

Stjórnin leggur til breytingu á grein 9.9 samþykktu sjóðsins. Með breytingu á grein 9.9. er verið að uppfæra upplýsingagjöf sjóðsins til samræmis við breytingar á lögum nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða sem tóku gildi 1. apríl 2023, en ákvæði laganna fjallar nú um upplýsingagjöf sjóðsins til nýrra sjóðfélaga og að lífeyrissjóðum sé nú heimilt að ákveða að skila upplýsingum og yfirlitum yfir iðgjöld sjóðfélaga með rafrænum hætti þar sem rafrænnar auðkenningar er krafist. Þó sé sjóðnum heimilt að hafa upplýsingar sem teljast almenns eðlis áfram á heimasíðu sjóðsins.

1.3 Breyting á greinum 9.11-9.13 (innheimta iðgjalda)

9.11 Iðgjöld í vanskilum, sem sanna má með innsendum launaseðlum, skulu innheimt með sama hætti og skilagreinar launagreiðanda. Heimilt er sjóðnum að byggja innheimtuaðgerðir á áætlunum um ógreidd iðgjöld, enda hafi hlutaðeigandi launagreiðandi ekki skilað inn skilagreinum til sjóðsins fyrir viðkomandi tímabil. ~~Um innheimtu samkvæmt þessari grein fer að öðru leyti eftir 9.8.~~

~~9.12 Öllum innborgunum launagreiðanda, hvort heldur sem þær berast með nýrri skilagrein eða öðrum hætti, skal ráðstafa til greiðslu elstu ógreiddra iðgjalda og vanskilavaxta launagreiðanda og skapa réttindi samkvæmt því. Sjóðnum er þó heimilt að víkja frá þessari reglu í því tilfalli þegar hafin hefur verið formleg innheimta iðgjalda í vanskilum sbr. grein 9.8. fyrir ákveðið tímabil og fullnægjandi trygging hefur fengist fyrir greiðslu iðgjalda, vanskilavaxta og innheimtukostnaðar vegna þessa tímabils. Ennfremur ef lög kveða á um annað samanber meðferð mála á greiðslustöðvunartímabili launagreiðanda. Skilagrein telst ógreidd þar til innborgun nægir til fullrar greiðslu skilagreinarinnar og áfallinna vanskilavaxta á hana.~~

9.12~~3~~ Sjóðurinn getur veitt viðtöku fé, sem sjóðfélaga er heimilt að yfirfæra úr öðrum lífeyrissjóði, sem stofnaður er með lögum eða nýtur viðurkenningar fjármálaráðuneytisins, þegar að töku lífeyris kemur.

Rökstuðningur:

Stjórnin leggur til breytingu á greinum 9.11-9.13 samþykktá sjóðsins sem fjalla um innheimtu iðgjalda sjóðfélaga. Greinar 9.11 og 9.12. samræmast ekki því verklagi sem innheimtutækni býður upp á í dag og er því lagt til að fella greinina úr gildi. Ef samþykkt verður að gera breytingar á greinum 9.11-9.12 leggur stjórn til að grein 9.13 verði 9.12.

2. Ellilífeyri

Stjórn leggur til breytinga á greinum 11.2., 11.7 og 19.2. samþykktá sjóðsins sem allar varða útgreiðslu ellilífeyris til sjóðfélaga, n.t.t. frestun töku lífeyris, iðgjöld sem berast eftir að taka ellilífeyris hefst og umsóknar um ellilífeyri.

2.1 Breytingar á grein 11.2 (frestun töku lífeyris)

11.2. Sjóðfélagi sem orðinn er 65 ára getur frestað töku lífeyris til allt að 80 ára aldurs. Þegar sjóðfélagi hefur töku ellilífeyris eftir 65 ára aldur hækkar upphæð ellilífeyris samkvæmt töflu I eins og segir í töflu ~~II~~ ~~III~~ fyrir hvern mánuð sem líður frá 65 ára aldri þar til taka lífeyris hefst. Hækkun ellilífeyrisréttindanna miðast við það að verðmæti ellilífeyrisins til æviloka sé hið sama og hjá þeim sem hefja töku ellilífeyris 65 ára miðað við tryggingafræðilegar forsendur sjóðsins. Hafi sjóðfélagi ekki sótt um greiðslu ellilífeyris þegar viðmiðunaráldri er náð skv. gr. 11.1. skal litið svo á að sjóðfélagi hafi kosið að fresta töku lífeyris.

Rökstuðningur:

Stjórnin leggur til tvær breytingar á grein 11.2 samþykktá sjóðsins sem fjallar um frestun töku lífeyris. Í fyrsta lagi er lagt til að uppfærð verði tilvísun í töflu. Í öðru lagi er lagt til að til skýringar verði bætt inn ákvæði um að ef sjóðfélagi hafi ekki sótt um greiðslu ellilífeyris þegar viðmiðunaráldri er náð sé svo litið á að sjóðfélagi hafi kosið að fresta töku lífeyris. Þannig sé komið í veg fyrir að greiðslu hefjist til sjóðfélaga þegar hann hefur náð viðmiðunaráldri án þess að viðkomandi hafi óskað eftir slíku.

2.2 Breytingar á grein 11.7 (iðgjöld sem berast eftir að taka ellilífeyris hefst)

11.7. Iðgjöld sem sjóðfélagar greiða eftir að taka ellilífeyris hefst ~~65 ára aldur~~ veita réttindi samkvæmt töflu I ~~IV~~. Ellilífeyrisréttindi sem aflað er á hverju aldursári samkvæmt þessari grein koma ~~fyrst til greiðslu fyrir fyrsta mánuð eftir næsta afmælisdag og þá~~ aðeins til greiðslu samkvæmt sérstakri umsókn sjóðfélaga. Ellilífeyrir sem aflað er samkvæmt þessari grein skv. töflu IV hækkar þegar töku hans er frestað ~~fram yfir næsta afmælisdag~~ samkvæmt því sem tilgreint er í töflu II töflunni. Á meðan sjóðfélagi hefur ekki sótt um greiðslu réttinda samkvæmt þessari grein er litið svo á að hann hafi kosið að fresta töku umrædds lífeyris. Réttindi veita rétt til makalífeyris í samræmi við ~~ákvæði gr. 13. gr.~~

Rökstuðningur:

Stjórnin leggur til breytinga á grein 11.7 sem fjallar um iðgjöld sem berast sjóðnum eftir að taka ellilífeyris hefst (hér eftir einnig „aukagreiðslur“). Í fyrsta lagi er lagt til að ákvæðið sé hreinsað og skýrt. Verði nú miðað við iðgjöld sem berast eftir að taka ellilífeyris hefst en ekki við 65 ára aldur, því ekki allir sjóðfélagar velja að byrja á ellilífeyri 65 ára. Í öðru lagi er tekið út viðmiðið um að einungis komi þetta fyrst til greiðslu eftir næsta afmælisdag, heldur sé einungis nóg að sækja um þessar aukagreiðslur og ekki sé miðað við afmælisdag. Í þriðja lagi er lagt til að texta greinarinnar um frestun og flýtingu vegna þessara aukagreiðslna sé breytt þannig að ef ekki er sótt um umræddar aukagreiðslur sé litið svo á að

sjóðfélagi hafi kosið að fresta töku umrædds hluta lífeyrissins. Í fjórða lagi er lagt til að orðalag ákvæðisins sé samræmt orðalagi annarra greina og tilvísanir í rangar töflur uppfærðar.

2. 3 Breytingar á grein 19.2 (umsókn um lífeyri)

19.2. Umsókn um lífeyri skal vera skrifleg og henni skulu fylgja þau gögn sem nauðsynleg eru að mati sjóðsins til að úrskurða um lífeyri. Láti umsækjandi sjóðnum ekki í té tilskildar upplýsingar er honum rétt að vísa umsókn frá. Þá er lífeyrisþegum skylt að upplýsa sjóðinn um breytingar á högum sínum að því marki sem þær kunna að hafa áhrif á rétt til greiðslu lífeyris eða fjárhæð hans. Ellilífeyrir er greiddur eftir að umsókn berst sjóðnum og greiðist ekki aftur í tímann. Pegar hámarksaldri er náð skv. gr. 11.2. skal hefja greiðslu ellilífeyris eigi síðar en vegna næsta mánaðar eftir 80 ára aldri er náð enda hafi sjóðurinn nauðsynlegar upplýsingar þar um. Berist umsókn eftir að ~~80~~ 70 ára aldri er náð er þó heimilt að greiða ellilífeyri aftur í tímann til ~~80~~ 70 ára aldurs. Aldrei skal sjóðnum skylt að úrskurða lífeyri lengra aftur í tímann en fjögur ár, reiknað frá byrjun mánaðar er umsókn berst sjóðnum.

Rökstuðningur:

Stjórn leggur til tveggja breytinga á grein 19.2 sem fjallar um umsókn sjóðfélaga um ellilífeyri. Í fyrsta lagi leggur stjórn til að bætt verði inn texta um að ef sjóðfélagi hafi ekki sótt um ellilífeyri fyrir hámarksaldur (80 ára) þá hefjist greiðslur ellilífeyris næsta mánuð eftir að sjóðfélagi hefur náð 80 ára aldri, enda hafi sjóðurinn nauðsynlegar upplýsingar þar um. Sjóðfélagi sækir þannig ekki sérstaklega um útgreiðslu heldur hefjast greiðslur þegar sjóðfélagi hefur náð hámarksaldri. Í öðru lagi er lagt til að tilvísun ákvæðisins til 70 ára hámarksaldurs verði réttilega uppfærður í samræmi við réttan hámarksaldurs, sem er 80 ára.